

Bach a Deák téren

Közismert, hogy a Deák téri gyülekezet Lutheránia Énekkara az ötvenes évek óta tudatosan felvállalta a Bach-művek rendszeres előadását. Évente hangzik el ebben a templomban Bachtól passió, karácsonyi zene és kantáták. 1990 óta pedig minden év júniusában a gyülekezet megrendezi a *Budapesti Bach Hétet*. A Bach Hét minden estjén kizárólag Bach-művek hangzanak el, nemcsak egyházi művek, hanem világi szóló- és kamaraművek is. A felkért művészek a Bach-interpretáció legjelesebb bel- és külföldi mesterei. Erre a tradícióra építve alakult meg 1992-ben a *Magyar Bach Társaság*. Az alapítók között vannak *Kamp Salamon*, a Lutheránia karnagya és *Zászkaliczky Tamás* evangélikus orgonaművész.

A hetven kötetnyi Bach-mű azonban további lehetőségek keresésére készítette a Bach Társaságot. Egyrészt évente többször szerveznek a Deák téri főistentisztelet keretében kantátazenés istentiszteletet, amelyen egy-egy kantáta teljes terjedelmében előadásra kerül. Másrészt évente kétszer van úgynevezett „Bach-hétvége”, amikor 3–4 egymás utáni este hangzanak el Bach szóló- és kamaraművei. Egyik ilyen hétvége volt november 9–12-ig, amikor a Klavierübung mind a négy kötetét lehetett hallani a Deák téren. Az első kötetet, a csembalópartitákat *Horváth Anikó* játszotta. A másodikat, az olasz koncertet és a francia nyitányt *Péteri Judit* adta elő. A harmadik kötet orgonaciklus: a nagy Esz-dúr prelúdium és fuga keretezésébe illesztett 21 korálelőjátékot és négy duettet *Herbert Wulf* orgonálta. A Goldberg-variációk a negyedik kötetben találhatóak: ezt *Dobozy Borbála* adta elő csembalón.

A Deák téri hagyomány szerint minden zenés áhítaton, koncerten rövid igehirdetés hangzik el, és az alkalmakat Miatyánk és áldás zárja.

Trajtler Gábor

* * *

Poraikból megelevenedett orgonák

Eddig sajnos sokszor kellett tapasztalnunk, hogy egyházunk orgonaállománya – több mint háromszáz hangszer – sajnos évről évre romlik. Egyre többről lehetett hallani, hogy megszólaltathatatlanok. Ennek az évnek az öröme azonban, hogy már használhatatlannak, olykor kidobandónak gondolt hangszerek újra megszólalnak. Pünkösöd hétfőjén történt a *biiki* orgona újrafelszentelése (1892-ben épült, 8 regiszteres Angster-orgona). Az elhanyagolt állapotú hangszert Tarnai Endre budapesti orgonaépítő mester hozta teljes mértékben rendbe. – A *nagysimonyi* orgonát 1993-ban kétségbeejtő állapotban találtam (1883-ban épült mechanikus orgona, 6 regiszterrel). Az egyik felkért mester nem vállalta a javítási munkákat. Takács Péter pannonhalmi mester vállalta és sikerrel meg is szólaltatta a hangszert a benne talált sípok restaurálásával és síppótlásokkal. Igaz, hogy a gyülekezet egyelőre csak 4 regiszter beállítására tudott anyagiakat összeszedni. De ez a hangszer mégis nemesebb hangot ad, mint a helyette tervbe vett elektrium. – Szeptember 21-én vettem át a *váci* hangszert, amely a javítás előtt ugyan még nem volt használhatatlan, de az igényes kántori szolgálatot mégse tette lehetővé állapota. A műemléki elő-